

vlacovaria

meer halen uit de biologische kringloop

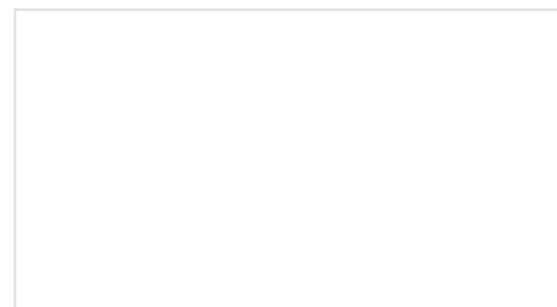
Vlacovaria verschijnt halfjaarlijks: jaargang 32, nr 1, maart 2024

Beste lezer,

Samen met de komst van de lente, hebben we een nieuwe Vlacovaria klaar!

In deze editie zetten we onder meer het bedrijf 'Bio Blue' in de kijker, lichten we de ecoregelingen toe en geven we mee hoe VLAREMA 9 een impact heeft op onze sector.

Veel leesplezier!

In dit nummer:

Bedrijf in de kijker: Bio Blue	2
Ecoregelingen	6
Langetermijnonderzoek van Vlaco werpt zijn vruchten af	7
Project Soilcom afgelopen: wat hebben we gerealiseerd?	9
VLAREMA 9	11

BEDRIJF IN DE KIJKER: BIO BLUE

Bio Blue Ieper is actief in de omzetting van organisch afval naar hernieuwbare energie. Dit gebeurt enerzijds via vergisting in een biogasinstallatie en anderzijds via aerobe compostering. De laatste jaren investeerden ze fors in een toekomstbestendige installatie. Het bedrijf is dan ook de eerste Vlaamse agro-industriële vergister die biomethaan injecteert in het gasnet. Ze composteren jaarlijks zo'n 40.000 ton groen- en gft-afval, oba en mest en verwerken ca. 75.000 ton afvalstromen door middel van vergisting.

Bovendien zijn de voorbereidingen gestart voor een nieuwe site in de haven van Gent, die de grootste biomethaaninstallatie van Europa zou worden. Redenen genoeg dus om het bedrijf in de kijker te zetten.

Dit interview kwam tot stand met dank aan Jan Vanderstraeten, Syme Gruyaert en Wietse Verdievel van Bio Blue.

Figuur 1: site Bio Blue Ieper

Informatie over de installatie

Sinds enkele jaren hebben jullie een nieuwe site. Hoe ziet die er precies uit?

Op onze site in Ieper hebben we zowel een gft-compostering als een vergistingsinstallatie. In de composteringsinstallatie verwerken we mest, groen- en gft-afval en bioafval van bedrijven. We beschikken over drie actief beluchte tunnels, met elk een inhoud van 1.500m³. Door een intensieve beluchting stijgt de temperatuur in de tunnels en na een tiental dagen is het composteringproces afgelopen. Het gecomposteerde materiaal wordt uitgehaald en afgezeefd, waarna het nog vier weken nagecomposteerd wordt.

In de vergisting verwerken we bioafval uit de voedingsindustrie en 'bioresidu' uit allerhande organisch-industriële processen. Het gaat om een mesofiele vergisting (40°C), met 20.000 m³ reactievolume (vier vergisters met elk een volume van 5.000 m³), met een drogestofgehalte

Figuur 2: foto vergisters Bio Blue Ieper

van 10 à 15 %. De doorlooptijd voor deze vergisters bedraagt 35 à 50 dagen. De bacteriën zetten de organische stof van het bioafval en bioresidu om in biomethaan.

De eerste mogelijkheid is om het geproduceerde biomethaan met een gehalte van 60% CH₄ (methaan) op te concentreren tot een zuiverheid van 99% CH₄. Het opzuiverde biomethaan injecteren we op het aardgasnet. We injecteren momenteel 1.000 m³ biomethaan per uur in het net. Onze installatie kan in principe wel meer aan, het doel is 100 GWh per jaar te produceren. Een geografisch voordeel van de site: het gasnet passeert naast ons bedrijf. Dat maakt het dus ook erg makkelijk om op het net te injecteren.

Een tweede mogelijkheid is het biomethaan te injecteren in onze motoren met de vorming van elektriciteit en warmte. We hebben twee WKK-motoren, elk met een vermogen van 3,33 MW. Voor het elektriciteitsverbruik van de site is dit meer dan voldoende, waardoor we volledig zelfvoorzienend zijn en het overschot aan elektriciteit op het elektriciteitsnet kunnen injecteren.

De compostering en vergisting zijn twee aparte lijnen, maar er zijn wel wat synergieën:

- Onze compostering werkt met een actieve beluchting, die wordt aangedreven door onze eigen geproduceerde, groene elektriciteit.
- We blazen warme lucht door de tunnels, omdat die veel meer water kan opnemen dan koude lucht. Deze warmte is ook afkomstig uit de eigen productie.

- Een deel van het digestaat van de vergisting (dikke fractie en concentraat), gebruiken we als ingangsmateriaal in de compostering. Ons digestaat bevat ook een redelijke hoeveelheid nutriënten, waardoor onze compost wordt verrijkt. Iets wat onze Franse klanten graag zien komen.

Of we op termijn gedroogd digestaat gaan produceren, dat is nog te bekijken. We hebben recent een (refurbished) drooginstallatie gekocht, maar we testen nog volop of we hier een meerwaarde mee kunnen creëren.

Hoe verliep het opstarten van de biomethaaninstallatie?

Eigenlijk ging dat vlot. We werken hiervoor nauw samen met Fluvius, en die samenwerking verloopt echt super. We hebben dan ook van in het begin (voor we begonnen te bouwen) rekening gehouden met het lastenboek dat Fluvius had opgesteld betreffende de kwaliteit van het biomethaan. Het biogas wordt via actiefkoolfiltratie gezuiverd tot biomethaan. Via de membraanunit wordt het CH₄-percentage vermeerderd tot 99% zuiver CH₄. Het biomethaan wordt geïnjecteerd met een druk van vijf bar op het aardgasnet.

Waarom biomethaan produceren?

De keuze voor biomethaan naast andere groene energiebronnen was weloverwogen. Wind- en zonne-energie zijn erg weersafhankelijk en bovendien moeilijk op te slaan, terwijl je biomethaan perfect kan opslaan. Het is dan ook een mooie aanvulling op deze andere energiebronnen. **Het biomethaanverhaal is ook een mooi verhaal op zich: we zetten maximaal in op het circulaire verhaal, onze energie wordt namelijk 100% van afval gemaakt: 'waste to energy'.**

Figuur 3: foto vergistingsinstallatie Bio Blue Ieper

We hebben ook bewust onze naam aangepast naar 'Bio Blue': de focus ligt op het circulaire. Het 'groene' of bio-gedeelte is voor ons bijna vanzelfsprekend geworden, dus het 'blauwe' of circulaire is een mooie aanvulling.

We denken ook dat biomethaan – versus bio-ethanol en biodiesel – de molecule van de toekomst wordt. Bio-ethanol en biodiesel worden namelijk meer en meer geproduceerd op basis van feedstocks die ook in de voedselnijverheid gebruikt worden. Het is dus logischer dat eetbare stoffen ook als voeding behouden blijven. Dat is het mooie aan ons biomethaan: het wordt gemaakt van afval.

Figuur 4: foto vergisters Bio Blue Ieper

Inputstromen

In de compostering verwerken jullie op dit moment 40.000 ton afval tot compost in Ieper. Zien jullie mogelijkheden om de capaciteit te verhogen?

We hebben de laatste jaren vooral de verwerkingscapaciteit van gft verhoogd. Aanvankelijk zijn we gestart met de verwerking van 10.000 ton gft, nu verwerken we reeds 25.000 ton. Het tonnage aan groenafval, mest & OBA is constant gebleven. We hebben uiteraard onze drie tunnels, een uitbreiding hiervan is niet voorzien. Maar het is vooral mankracht die we meer nodig hebben, want er is echt wel wat werk aan een compostering. We zouden zo bijvoorbeeld voor een tweeploegensysteem kunnen opteren of wat zaken automatiseren, maar dat zou zeker niet makkelijk zijn. Er zijn wel mogelijkheden om zaken te optimaliseren, maar dat zal geen gigantisch verschil maken.

Ik zou ook wel een pleidooi willen houden voor de zuiverheid van het gft-afval. Onze kraanman moet regelmatig uitstappen om (de grootste) onzuiverheden te verwijderen. We zien wel een duidelijk verschil: gft dat van de landelijke regio's komt, is zuiverder dan het gft van stedelijke regio's.

Welke inputstromen verwerken jullie momenteel?

Momenteel aanvaarden we vooral organisch-biologisch afval en waste pressings. In de toekomst zal hier hoogstwaarschijnlijk nog mest bijkomen. Voor de vergisting dan, want in onze compost verwerken we nu ook al mest.

Het voordeel is dat we een heel flexibele installatie hebben, die zowel vloeibare, halfvaste, vaste en droge afvalstromen kan verwerken. **We zijn altijd op zoek naar organische stof, zodat we alle soorten afval optimaal kunnen inzetten.** Alle ingangsstromen worden eerst voorbehandeld alvorens toe te dienen aan de vergisting. Het betreft een mechanische, thermische en chemische voorbehandeling.

De ingangsmaterialen zijn heel belangrijk voor de vergisting: vanuit onze moederonderneming B.A.T. Services zijn we al lang actief in de sector, we zitten al jaren in het afvalgebeuren. We kennen dan ook heel wat afvalstromen, onze job is ze te zoeken en te plaatsen. Er zijn voldoende afvalstromen beschikbaar, maar het moet passen in het kostenplaatje. Er is voldoende aanbod, maar de ene stroom is interessanter dan de andere.

In Ieper hebben we een zeer efficiënte installatie gebouwd. Aangezien we een zekere schaalgrootte hebben, kunnen we onze vaste kosten beperken. Je kan wel zeggen 'ik wil die stroom en ik wil er dat voor betalen', maar zo simpel is het uiteraard niet. Daarom proberen we hier in Ieper zo 'lean & mean' mogelijk te werken. We hebben de gasprijzen ook al serieus zien schommelen, dus het doel blijft om efficiënt de schaalgrootte te blijven verhogen. Het gebeurt wel eens dat de verhouding tussen de prijs van de afvalstroom en de gasprijs niet goed overeenkomen, maar over het algemeen stabiliseert dat wel.

Hoe gaan jullie om met onzuiverheden in de inputstromen?

We blijven inzetten op een strenge ingangscategorie! Van elke levering wordt een staal genomen en gedurende een maand bewaard. Ook is er een visuele controle van elke vracht. Een vrachtwagen wordt niet snel geweigerd, maar als we merken dat een bepaalde afvalstroom niet conform is, dan stoppen we simpelweg met het aanvaarden die stroom. We willen immers vooral een kwaliteitsvol product maken en verkopen.

Een moeilijke inputstroom zijn de voedingsresten afkomstig van verpakte voedingsmiddelen. Deze worden ontpakt en kunnen nog onzuiverheden bevatten. We merken hierbij echter wel een positieve evolutie: het aandeel onzuiverheden in de totale afvalstroom is zeer beperkt. Bovendien wordt hier steeds strenger op toegezien, wat zeker terecht is.

Figuur 5: foto compostering Bio Blue Ieper

In kader van het deelproject C13 van Smartlife, wil Vlaco mee inzetten op een **meer circulaire inzameling en compostering/vergisting van verpakt voedselafval uit de retail** (distributiecentra en supermarkten). De vergisting van zuivere stromen of efficiënt ontpakt voedselafval draagt bij aan de groene energievoorziening en is ook gunstig voor de kwaliteit en afzet van digestaat (zonder plastic, glas of andere verontreiniging).

Meer info hierover lees je op vlaco.be/c13

Energie en valorisatie biomethaan

Hoeveel procent van het biomethaan wordt enerzijds opgezuiverd en geïnjecteerd in het net en anderzijds in eigen bio-wkk ingezet? Momenteel draait er één WWK-motor op 2,5 Mwh, dat is ruim genoeg vermogen om het hele productieproces aan te drijven, de rest van de elektriciteit wordt geïnjecteerd op het net. Hoe meer biomethaanproductie we hebben, hoe meer biomethaan we kunnen maken.

Figuur 6: foto vergistingsinstallatie Bio Blue Ieper

Wat doen jullie met de geproduceerde warmte?

De motoren produceren elektriciteit en warmte. De opgewekte elektriciteit wordt geïnjecteerd op het elektriciteitsnet. De geproduceerde warmte wordt nuttig toegepast. In de compostering wordt de lucht voorverwarmd, zodat het proces versneld wordt. De resterende warmte wordt gebruikt om het digestaat in te dampen.

Jullie hebben de ISCC-certificering, wat houdt die precies in? Waarom hebben jullie daarvoor gekozen?

ISCC is een Europees certificeringssysteem dat zorgt voor de toepassing van de RED II-wetgeving. We hebben specifiek voor ISCC gekozen omdat B.A.T. Services ook al ISCC-gecertificeerd is. Voor het biomethaan worden we betaald volgens de gasprijs, maar daarnaast hebben we de Garantie van Oorsprong-certificaten (GvO) per MWh die we produceren.

Heel onze site wordt gekeurd door ISCC: er wordt bekeken welke ingangstromen er binnenkomen, welke processen er doorgaan en welke eindproducten we produceren. Op basis hiervan maakt het ISCC een Carbon Intensity Footprint op. Dat is een getal dat je het best kan vergelijken met het EPC-attest voor een huis. Een heleboel factoren samen leiden tot één finaal cijfer. Op basis van dit getal wordt de monetaire waarde van onze GvO's bepaald. Alle inputstromen worden ook gekeurd door ISCC, en hoe meer inputstromen we verwerken die door ISCC gecertificeerd zijn, hoe hoger dat getal. Het feit dat we bijvoorbeeld ook gebruik maken van onze groene elektriciteit, is uiteraard ook een voordeel en heeft een impact voor de monetaire waarde van onze GvO's.

Vermoedelijk kost zo'n certificering veel tijd, heeft dit een impact gehad op het operationele? Was mest als input hierbij een voordeel?

Het heeft inderdaad heel wat voeten in de aarde gehad. De ISCC-certificering binnen Vlaanderen is vrij nieuw, onze vragen konden niet altijd beantwoord worden. Als je biomethaan wil vermarkten en dus een waarde wil geven aan de behaalde GvO, kan je niet zonder die Carbon Intensity Footprint.

In de beginfase doet ISCC een halfjaarlijkse audit en na een tijd wordt dat een jaarlijkse audit. Dat wil dus ook zeggen dat de berekening van het getal kan veranderen en we dus soms een andere waarde voor de GvO's zullen krijgen. Iedere maand maakt collega Syme een overzicht van het bedrijf, dat gelinkt wordt aan die berekening. En die berekening wordt voortdurend geëvalueerd en bijgestuurd.

De certificering zal zeker een impact blijven hebben op het operationele. Inputstromen die al dan niet door ISCC goedgekeurd zijn, bepalen mee de waarde van de GvO's. Daar gaan we zeker rekening mee houden. Mest is een voordeel omdat het een goede waarde heeft om het binnen te nemen.

Afzet eindproducten

Welke eindproducten zetten jullie af? En aan welke markt(en)?

Bio Blue Ieper heeft momenteel in totaal vijf eindproducten met Vlaco-certificaten: compost enerzijds en de eindproducten van de vergisting anderzijds. Het digestaat dat uit de vergistingstanks komt, wordt mechanisch gescheiden in een dikke en dunne fractie. De dunne fractie wordt via een vacuüm-indamping nog verder verwerkt tot een nutriëntenrijk concentraat.

Figuur 7: foto compostering Bio Blue Ieper

Het overgrote aandeel van de eindproducten uit de vergisting wordt nog verwerkt in de compostering. Onze afzet bestaat dus voornamelijk uit de verkoop van de compost. Omdat de compost vrij veel nutriënten bevat, wordt deze volledig afgezet in de akkerbouw in (Noord-)Frankrijk. Dat is voor ons helemaal niet zo ver, we zitten namelijk maar 17 km van de Franse grens.

Zien jullie evoluties rond afzetprijs? Zo ja, hoe gaan jullie hiermee om?

De afzetprijs van compost zien we positief in. We merken een enorme bewustwording van het belang van voldoende organische stof in de bodem. Ook de sterk gestegen prijzen van minerale meststoffen speelt een belangrijke rol. Maar vooral, in Frankrijk wordt – al veel meer dan in België – enorm naar CO₂-sequestratie gekeken in de landbouw. We zien de toekomst voor organische meststoffen (op de Franse markt) dan ook zeer positief in.

Er is een opmerkelijke shift aan de gang van chemische naar organische meststoffen, en het is fijn dat we op die golf kunnen meesurfen. Dit wordt ook gestimuleerd van Europa. We komen van ver natuurlijk, en daar heeft Vlaco in Vlaanderen een mooie rol gespeeld trouwens.

Hoe belangrijk is het realiseren van meerwaarde op CO₂ in het toekomstige business model?

We willen naar een wereld met minder CO₂-uitstoot. Er zijn door Europa doelstellingen opgesteld voor 2030 (n.v.d.r.: voor België is dat -35% in vergelijking met 2005, maar de Commissie stelt zelfs een vermindering van 47% voor). Tegen 2050 moeten we energetisch volledig emissiearm zijn. En daar dragen wij uiteraard wel ons steentje toe bij, door afval om te zetten in energie. Dat is ook ons businessmodel: we produceren groene elektriciteit en groene warmte en zijn dus volledig zelfvoorzienend, en anderzijds produceren we volledig circulair biomethaan waarbij we via het systeem van de GvO ook nog CO₂-reducties van andere bedrijven realiseren.

Het is jammer te moeten vaststellen dat we in Vlaanderen achter staan t.o.v. onze buurlanden wat biomethaan betreft. Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Nederland, Denemarken staan vol met installaties, ook in Wallonië zijn er een aantal. We zijn wel fier om een van de grootste biomethaanproducenten in Vlaanderen te zijn. Voor onze GvO is onze afzetmarkt Europa geworden. Godzijdank!

Toekomst

Zijn er - op korte termijn - nog innovaties gepland op jullie site in Ieper?

Op korte termijn niet echt, maar het is wel zo dat we nog een braakliggend stuk terrein hebben liggen naast onze site hier in Ieper. We zouden nog eens dezelfde vergistingscapaciteit kunnen bijbouwen. Zo zouden we een 200 GWh-installatie kunnen hebben op deze site. Maar laat ons dat eerder een langetermijnplan noemen. Bio-LNG behoort alvast niet tot de plannen. Het kost enorm veel geld om het gas vloeibaar te maken, en het gasnet passeert naast onze site. Het is dus veel interessanter om te injecteren op het net.

Jullie zijn intussen volop bezig met de bouw van een nieuwe installatie in Gent. Kan je hierover al iets meer vertellen? Wat is het concept?

Daar valt heel wat over te vertellen, al zit het allemaal nog volop in de ontwikkelingsfase. Het wordt een gelijkaardige installatie als Ieper. Al zal die wel wat groter worden, ook wat de productie van groene energie betreft. De focus zal dus ook daar op biomethaan liggen en op hergebruik van de nutriënten in de meststoffenindustrie.

Ook de locatie aan de Gentse haven is een voordeel. Zoals eerder gezegd, moeten alle bedrijven tegen 2030 groener worden. En daar willen we graag een soort facilitator zijn om groene energie en warmte te produceren voor de bedrijven in de buurt. We willen graag een soort symbiose tussen de plaatselijke bedrijven creëren.

ECOREGELINGEN

Op 1 januari 2023 ging het nieuwe **Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB)** van start. Al meer dan zestig jaar vormt het GLB van de EU het partnerschap tussen Europese landbouwers en de samenleving. De belangrijkste doelen van het GLB zijn:

- landbouwers ondersteunen, de landbouwproductiviteit verbeteren en voor een stabiele voorziening van betaalbare levensmiddelen zorgen;
- de landbouwers van de Europese Unie een redelijk inkomen garanderen;
- het klimaat beschermen en het duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen bevorderen;
- plattelandsgebieden en landschappen in de hele EU in stand houden;
- de plattelandseconomie levensvatbaar houden door de werkgelegenheid in de landbouw, agrovoedingsindustrie en aanverwante sectoren te stimuleren.

Dit beleid is gemeenschappelijk voor alle lidstaten en wordt op Europees niveau beheerd en gefinancierd. Het nieuwe GLB 2023-2027 past binnen de ambities van de Europese Green Deal, de "Farm to fork"-strategie en de biodiversiteitsstrategie. De zeven krachtlijnen van het GLB 2023 – 2027 zijn in Figuur 8 weergegeven.

In het nieuwe GLB zijn subsidies voorzien die inzetten op klimaat, milieu en biodiversiteit. Er zijn twee types van maatregelen voorzien: de eenjarige verbintenissen, de zogenaamde 'ecoregelingen' en meerjarige verbintenissen, de 'agromilieuklimaatmaatregelen'. De ecoregeling verhogen van het organische koolstofgehalte geeft de landbouwers de mogelijkheid om een financiële tegemoetkoming te krijgen voor het compost.

Ecoregeling 'verhogen van het organische koolstofgehalte'

Bodems met een goed gehalte aan organische koolstof zijn beter bestand tegen erosie, zijn vruchtbaarder en kennen een optimalere waterhuishouding waardoor ze beter gewapend zijn tegen droogte of wateroverlast. Met verschillende maatregelen worden landbouwers gestimuleerd het organische koolstofgehalte in de bodem van hun bouwlandpercelen te verhogen. Dit kan o.a. door het aanbrengen van compost. Het verhogen van de organische koolstof kan onder meer door 10 ton/ha gecertificeerde compost toe te dienen (maatregel 2 in GLB) waarvoor een ondersteuning is voorzien van 130 euro/ha. De voorwaarden voor deze ecoregeling zijn:

- Extern aangekochte compost van erkende compostinstallaties (met Vlaco-keuringsattest). Men moet beschikken over de facturen op naam voor deze compost. Indien geen facturen beschikbaar zijn, dan moet men de noodzakelijke mesttransportdocumenten ter beschikking hebben cfr. het mestdecreet.
- Boerderijcompost, van eigen bedrijf en/of in samenwerkingsverband.
- Minstens 10 ton compost per ha.
- Komen in aanmerking (als voldaan is aan bovenstaande) als compost: groencompost, gft-compost, inmenging van stalmest met compost.

Figuur 8: krachtlijnen van het GLB 2023 – 2027

Onder maatregel 3 (in GLB) van dezelfde ecoregeling is bovendien een additionele vergoeding mogelijk van 60 euro/ha als deze percelen goed scoren op vlak van OC-gehalte en pH.

Voorwaarden voor deze ecoregeling:

- De maatregel kan enkel toegepast worden in combinatie met maatregel 1 en/of maatregel 2 waarbij voor die maatregel(en) aan de subsidievoorwaarden is voldaan op hetzelfde perceel als waar maatregel 3 wordt aangevraagd.
- Elk perceel bouwland kan maar eenmaal per vijf jaar in aanmerking komen voor de subsidie.
- Er wordt voor elk perceel waarvoor maatregel 3 wordt aangevraagd, een staal uit het jaar van aanvraag aangeleverd dat aantoon dat het perceel in goede bodemconditie (OC en pH) is. De data van de bodemanalyse wordt ontsloten via het bodempaspoort op het e-loket van het departement Landbouw en Visserij.

	BOC (%)	pH
	Streefzone	Streefzone
Zand	1,2-1,9	5,0-6,0
Zandleem	1,0-1,5	5,5-6,5
Leem	1,3-1,7	6,5-7,5
Klei	1,6-2,1	7,0-8,0

Tabel 1: voorwaarden organische stofgehalte en pH-gehalte voor maatregel 3 van ecoregeling

De aanvraag van de ecoregelingen gebeurt via de verzamelaanvraag op de website van het Departement Landbouw en Visserij (<https://lv.vlaanderen.be/bedrijfsvoering/verzamelaanvraag-randvoorwaarden/verzamelaanvraag>)

Bron:
<https://lv.vlaanderen.be/beleid/landbouwbeleid-eu/gemeenschappelijk-landbouwbeleid-glb>

LANGETERMIJNONDERZOEK VAN VLACO WERPT ZIJN VRUCHTEN AF

In het overleg met de Vlaamse overheid bij de concrete invulling van bijvoorbeeld de ecoregelingen, blijken de resultaten van de veldproeven die Vlaco al dertig jaar uitvoert weer zeer waardevol. Een van deze veldproeven is de bekende compostproef in Boutersem.

Compostproef in Boutersem gaat internationaal!

In Neervelp, Boutersem, is al 27 jaar een compostproef aan de gang. De Bodemkundige Dienst van België vzw verzorgt deze proef bij akkerbouwer Bastiaan De Hertogh, op een lichte-leembodem. Bastiaan hanteert een rotatie van 1 op 2 winterarwe, afgewisseld met aardappel, suikerbiet, wortel, cichorei of ui. Jaarlijks, tweejaarlijks of driejaarlijks wordt er 15, 30 of 45 ton gft-compost op de verschillende plots van de proef verspreid. Deze proef wordt financieel ondersteund door de provincie Vlaams-Brabant en Vlaco vzw, terwijl de compost aangeleverd wordt door Ecowerf. Het is mede dankzij de langetermijnvisie op landbouwkundig onderzoek van de provincie Vlaams-Brabant en Vlaco vzw dat de Bodemkundige Dienst nu langetermijnresultaten kan verzamelen over het gebruik van compost in de akkerbouw.

Internationale erkenning

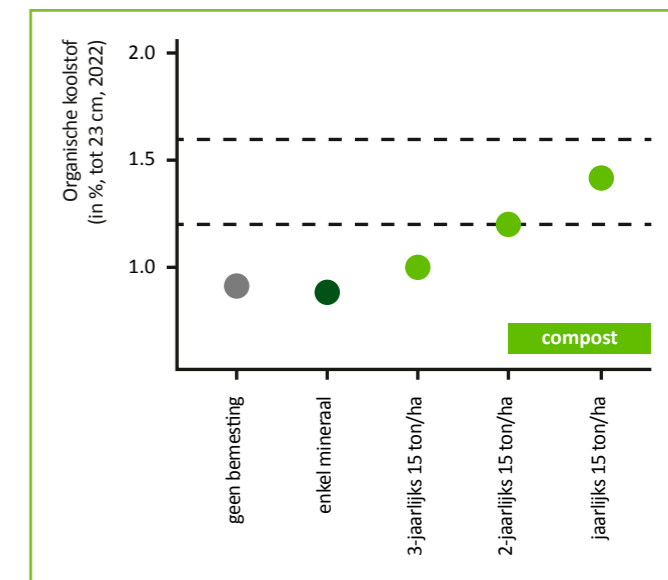
Landbouwkundig onderzoek op basis van langetermijnveldproeven wordt internationaal erkend omwille van zijn unieke waarde. De compostproef van Boutersem is daarom ook aangesloten bij twee verschillende internationale netwerken van langetermijnproeven. Deze netwerken zorgen voor bekendheid en uitwisseling van informatie over de proef met een internationaal publiek. Ze worden beheerd door BONARES, gesponsord door de Duitse overheid (tools.bonares.de/ltfe) en door GLTEN (glten.org), een onafhankelijke organisatie die begeleid wordt door verschillende onderzoeksinstituten en universiteiten zoals Rothamsted Research in het VK, ESALQ/USP in Brazilië, IRRI in de Filipijnen, INIA in Uruguay, Michigan State University in de VS en CIMMYT in Zimbabwe. Deelname aan deze netwerken maakt het mogelijk om de resultaten die verzameld worden zo eenvoudig mogelijk internationaal te delen, wat het verspreiden van praktische informatie over het gebruik van gft-compost voor landbouwkundige toepassingen ten goede komt.

Compost verhoogt de bodemvruchtbaarheid

Recent zijn onderzoekers van de Bodemkundige Dienst naar het Rothamsted Research instituut in het VK afgereisd om resultaten van de compostproef voor te stellen. Er werd voornamelijk gefocust op het stikstofleverend vermogen, het effect van composttoedieningen op de koolstofopbouw in de bodem en mogelijke effecten op het nitraatgehalte van de bodem na het groeiseizoen. Door het stikstofleverend vermogen van compost kan de aanvullende stikstofbemesting verminderd worden zonder opbrengstverliezen. Zo werd er in 2022 in de behandeling waar toen al 26 jaar jaarlijks 15 ton compost/ha werd toegediend, 35% minder minerale stikstofmeststof gebruikt voor winterarwe in vergelijking met de behandeling waar geen compost werd toegediend.

Bovendien levert compost, naast stikstof, ook heel wat andere essentiële nutriënten aan (P, K, Mg, ...) waardoor ook hier bespaard kan worden op aanvullende bemesting. In de behandelingen met de hoogste compostdosissen is het organische kool-

stofgehalte na 26 jaar gestegen van 1% tot ongeveer 2%. De hoogste dosissen die in de proef worden toegediend, zijn echter niet conform de huidige bemestingsnormen. De laagste geteste dosis daarentegen, 15 ton compost/ha, is een courante dosis die perfect mogelijk is binnen de huidige bemestingsnormen, ongeacht de fosfaatklasse van de bodem. De resultaten van de compostproef laten zien dat met een tweejaarlijkse en jaarlijkse toediening van 15 ton compost/ha het organische koolstofgehalte ook al kan opgekrikt worden, tot ongeveer 1,2 en 1,4 % na 26 jaar (Figuur 9).

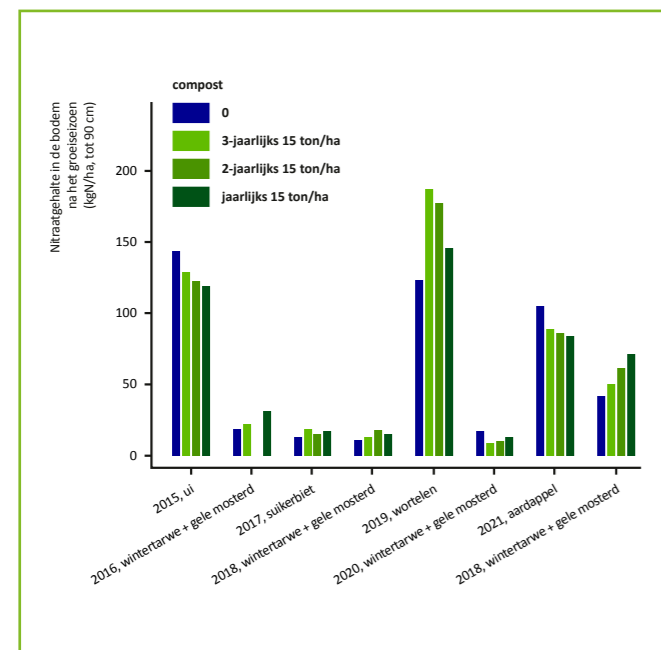

Figuur 9: het organische koolstofgehalte in de bodem (uitgedrukt in %, gemeten tot 23 cm bodemdpte, na 26 jaar compostproef)

Figuur 9 geeft het organische koolstofgehalte in de bodem weer. De grijze stip geeft de onbemeste behandeling weer, de donkergroene is behandeling met enkel minerale meststof en de lichtgroene stippen zijn drie compostbehandelingen waar 15 ton/ha compost wordt toegediend, driejaarlijks, tweejaarlijks of jaarlijks; de stippellijnen duiden de landbouwkundige streefzone aan voor dit type bodem (lichte leem), waarbinnen het organische koolstofgehalte optimaal is.

Compost levert ook traagwerkende nutriënten

Bij toenemende compostdosissen (en dus een toenemend koolstofgehalte in de bodem na verloop van tijd) neemt de mineralisatiecapaciteit van de bodem toe, met een hoger risico op een hoger nitraatgehalte van de bodem in het najaar als gevolg. Uit analyses van de voorbije jaren blijkt dat bij hoge dosissen compost en de bijhorende stijgingen van het organische koolstofgehalte regelmatig een (te) hoog nitraatgehalte wordt waargenomen. Wanneer we echter enkel naar de laagste compostdosis (15 ton/ha) kijken, is het effect minder duidelijk (Figuur 10). Toediening van een drie-, twee- of jaarlijkse dosis van 15 ton/ha leidt zowel tot hogere als gelijkaardige nitraatgehalten van de bodem ten opzichte van de behandeling waar enkel minerale stikstof gebruikt wordt. In bepaalde jaren worden zelfs lagere nitraatgehalten gemeten.

Figuur 10: het nitraatgehalte van de bodem na het groeiseizoen van de hoofdteelt

Bovenstaand figuur geeft het nitraatgehalte van de bodem na het groeiseizoen van de hoofdteelt weer. Dit gehalte is gemeten tot 90 cm diepte; de blauwe balken zijn de resultaten waarbij enkel minerale stikstofmeststof gebruikt wordt, de verschillende groene balken zijn de resultaten van de compostbehandelingen waarbij driejaarlijks, tweejaarlijks en jaarlijks 15 ton compost/ha wordt toegediend.

In de 27 jaren van de gft-proef in Boutersem is er dus al heel wat waardevolle informatie verzameld. Het stikstofleverend vermogen van gft-compost, het positief effect op het organische koolstofgehalte en de indirecte positieve gevolgen op de bodemkwaliteit (vochthoudend vermogen, bodemstructuur, bodemleven...) zijn

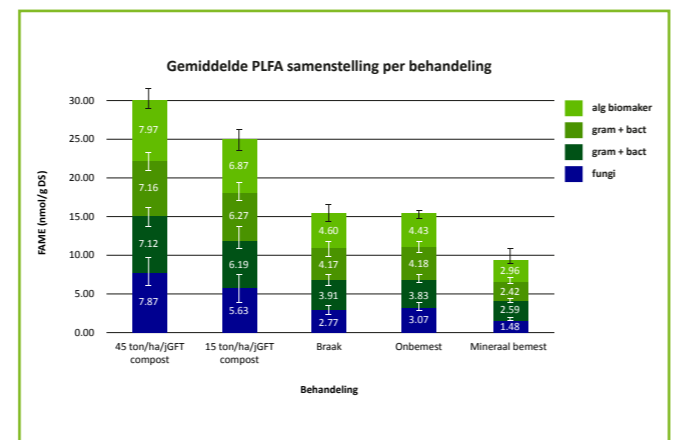
factoren die het praktische gebruik van compost in de landbouw ondersteunen. Verder kan er aangetoond worden dat, bij gebruik van lage dosissen compost, het effect op het nitraatgehalte in de bodem na het groeiseizoen mogelijk beperkt blijft. Dankzij zijn experimentele opzet en langetermijnkarakter blijft de compostproef ook nu nog zeer waardevol en uniek, niet alleen binnen Vlaanderen, maar ook internationaal.

Auteurs: Mieke Verbeeck, Mia Tits, Stijn Martens en Annemie Elsen van BDB

Effect van compost op bodembioïologie

Aan de hand van de PLFA-samenstelling in celmembranen kunnen groepen van micro-organismen zoals Gram+ bacteriën, Gram- bacteriën en fungi onderscheiden worden. Een PLFA-analyse kan bijgevolg gebruikt worden als maat voor de diversiteit en kwantiteit van het microbiële bodemleven.

Uit PLFA-analyses in de verschillende behandelingen van de compostproef blijkt dat zowel de algemene biomassa als de schimmelbiomassa hoger is in de behandelingen met compost in vergelijking met de braak, onbemeste en mineraal bemeste behandelingen. De mineraal bemeste behandeling heeft de minste biomassa (Figuur 11).

Figuur 11: gemiddelde PLFA-samenstelling voor verschillende behandelingen in de compostproef

Bron: Arno Grootjans (Master of Science in de Industriële Wetenschappen) deed voor zijn thesis onderzoek naar analysetechnieken voor het bepalen van de fosfolipidenvetzuursamenstelling (PLFA-samenstelling) van micro-organismen (Grootjans, 2022).

LANDBOUWERS - KOOLSTOFBOUWERS: MET EEN OPTIMAAL KOOLSTOFGEHALTE IN DE BODEM NAAR EEN KLIMAATROBUUSTE LANDBOUW

Tussen 2019 en 2023 begeleiden de Bodemkundige Dienst van België en Regionaal Landschap Zuid-Hageland twintig landbouwers uit Zuid-Hageland. Ze namen maatregelen om meer koolstof in hun bodems op te slaan, en zo een positieve bijdrage te leveren in de strijd tegen de klimaatopwarming.

Dit demonstratiemoment voor landbouwers en andere geïnteresseerden rondt na vijf jaar het Vlaams klimaatproject 'Landbouwers koolstofbouwers' af. Dankzij verschillende metingen en proeven konden de aanwezigen tijdens het demomoment met eigen ogen de effecten van een goede koolstofbalans in de bodem bekijken.

Figuur 12: foto BDB

De deelnemende landbouwers kozen ervoor om aan de slag te gaan met compost, niet-kerende bodembewerkingen (stoppen met ploegen), het inwerken van oogstresten of houtsnippers, het inzaaien

van groenbedekkers of de aanplant van onder andere fruitbomen en -struiken, en houtkanten. Voor deze laatste maatregelen kregen de landbouwers begeleiding van het Regionaal Landschap.

Metten is weten

“De afgelopen vijf jaren hebben de deelnemende landbouwers inspanningen gedaan om het koolstofgehalte in hun bodems te optimaliseren. Op demodagen laten we landbouwers hen de effecten daarvan zien,” licht Mia Tits van de Bodemkundige Dienst van België toe. Het opslaan van koolstof in de bodem is immers een zaak van lange termijn, maar een bodem met een optimaal koolstofgehalte helpt in de strijd tegen de klimaatopwarming én geeft een betere opbrengst voor de landbouwer.

“Door organische stof (= koolstof) op te bouwen in de bodem, wordt in de eerste plaats een hoop CO₂ uit de atmosfeer opgeslagen,” aldus Mia, “aanvoer van koolstof houdt bovendien bodemleven in stand. Een gezond bodemvoedselweb betekent voor de landbouwer een pak minder kosten en werk: kunstmest en bestrijdingsmiddelen kunnen afgebouwd worden. De bodem krijgt structuur. Na enkele jaren inspanning om het koolstofgehalte in de bodem te verhogen, zie je daardoor dat er meer water kan infiltreren in de bodem. Er is minder bodemverdichting. Dit alles maakt dat zo'n bodem, en de gewassen erop, beter bestand zijn tegen langere periodes van droogte, en dat in geval van hevige neerslag het water sneller de bodem kan insijpelen.”

PROJECT SOILCOM AFGELOPEN: WAT HEBBEN WE GEREALISEERD?

Van februari 2019 tot juni 2023 werkte Vlaco mee aan het Interreg Noordzee project Soilcom. Soilcom wou meer kwalitatieve compost kunnen inzetten in de Noordzeeregio, vooral in groenteteelt, sierteelt én boomkwekerij. Hiervoor werkten landbouwadviseurs (Delphy, Hortiadvis Scandinavia), onderzoeksinstituten (Aarhus University, James Hutton Institute, ILVO, PSKW, PCA, PCS, Hamburg University of Technology), compostproducenten (Klintholm i/s, Stadtreinigung Hamburg) en Vlaco – als sectororganisatie en als vertegenwoordiger van ECN – samen.

Figuur 13: Soilcom consortium tijdens meeting in Boskoop, 21 – 23 september 2022

Met dit project gingen de projectpartners drie grote uitdagingen aan:

1. Compost op maat van de regionale gebruiker

Via het project is info uitgewisseld om in iedere regio een aantal casestudies rond compost op maat uit te werken. Dit kon zowel compost op maat van een bepaalde toepassing, bodemtype of teelt zijn, als een verbetering van de algemene compostkwaliteit. Het uitgangspunt was dat de ECN QAS voor alle composten de basiskwaliteitsvereiste moest zijn en dat in functie van de toepassing bijkomende specifieke eisen afgetoetst moesten worden. Met tal van demonstraties, infomomenten en communicatieacties werd compost in de kijker gezet. Hier rapporteerde Vlaco al veelvuldig over in de nieuwsbrief, Vla covaria, website en sociale media. Een overzicht vind je op www.vlaco.be/soilcom.

Hieronder vind je enkele social media-uitingen.

Figuur 14: social post nav Wereldbodemdag 2022

Figuur 15: overleg waarde van compost 2022

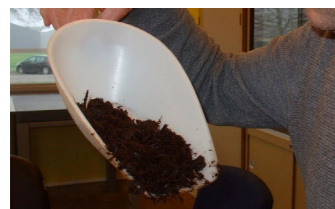

Figuur 16: animatiefilmje nav ICAW 2023

Figuur 17: ook de Nederlandse landbouwadviseur Delphy maakte deel uit van de projectgroep

Naast verschillen in composteerprocessen, zijn er tussen de deelnemende regio's ook verschillen naar teeltsysteem, bodemtype en wetgeving. Via bevraging van compostproducenten en telers, stemden de

Figuur 18: foto ILVO

onderzoekers de noden en het aanbod aan compostproducten op elkaar af. De analyses van de compost die binnen Soilcom uitgevoerd werden, gingen verder dan de wettelijk verplichte parameters. Zo bekeken ze bijvoorbeeld ook CEC ('cation exchange capacity') en microbiologische eigenschappen van de compost. Op die manier kon een heel

2. Een werkbare gemeenschappelijke (mest)wetgeving op poten zetten

spectrum van composten in beeld gebracht worden, gaande van boerderijcompost tot professionele compost, nutriëntrijke en nutriëntarme compost, ... Het organische stofgehalte bleek een belangrijke voorspeler van zowel het nutriëntengehalte als het microbiologisch leven. In functie van de noden van de bodem en de teelt kan er een geschikte compost geselecteerd worden.

Hoe kunnen de overheden landbouwers stimuleren om werk te maken van de opbouw van stabiele organische stof in de bodem? Dit was een gemeenschappelijk werkpunt binnen Soilcom. De manier waarop de nutriënten in compost in rekening gebracht moeten worden, is ook hier heel erg verschillend van regio tot regio.

3. Kwaliteit voorop

Binnen het project is een overzicht gemaakt van de verschillende wetgevingen die van toepassing zijn. Waar mogelijk, werd kennis van één regio in andere regio's nuttig gebruikt. Een voorbeeld hiervan zijn de argumenten voor de vrijstelling van 50 % van de fosfor uit groen- en gft-compost in Vlaanderen en Nederland, die ook bij overleg met overheden in Denemarken nuttig bleken te zijn. Een ander voorbeeld is onderbouwing van de N-werkingscoëfficiënten voor compost in Vlaanderen en Nederland.

De regionale verschillen tussen kwaliteitsopvolging van compost zijn vrij groot. In sommige regio's is er een goed uitgebouwde wettelijk verplichte certificering van compost, zoals in Vlaanderen. Vlaco is erkend als certificeringsinstelling om die controle uit te voeren.

In andere regio's is geen opvolging verplicht of voorzien. Dit betekent dat er geen gecertificeerde kwaliteitsgaranties kunnen worden geboden, zodat vaak heel wat potentiële gebruikers argwanend staan tegenover compost.

De rol van Vlaco was vaak het onderzoek aan de praktijk te linken en enkele aspecten van kwaliteitsopvolging te verduidelijken en in de verf te zetten. Zoals bijvoorbeeld het belang van de hygiënisatie en zuiverheid van compost.

De hygiënisatievereisten van de verschillende regio's en EU-wetgeving zijn opgelijst (zie ook vlaco.be/hygienevereisten). Hygiënisatie blijkt voor heel wat professionele gebruikers van compost belangrijk.

Een ander aandachtspunt voor compostgebruikers zijn de onzuiverheden in compost. Ook hier werkte Vlaco actief rond: zowel in Vlaanderen (met werkgroepen met de Vlaamse composteerders), waarbij kwaliteitsdoelstellingen voor visuele onzuiverheden werden ingevoerd, als op EU-niveau, waar normen voor onzuiverheden vergeleken werden.

Om het gebruik van compost te stimuleren, zijn een gegarandeerde kwaliteit en een positief imago essentieel. Kwaliteitscontrole vervult hierin een belangrijke rol. De normen van het ECN QAS zorgen voor een basis compostkwaliteit.

Vlaco verleende ook heel wat advies aan Hortiadvise (www.hortiadvise.dk) om telers bewust te maken van hoe ze goede, kwaliteitsvolle compost kunnen herkennen en produceren. In Denemarken is immers geen certificeringsorganisatie zoals Vlaco actief.

NIEUWE PROJECTEN VOOR VLACO IN DE PIJPLIJN

Verder engagement van partners Soilcom resulteert in nieuw project: Closecycle

Uit het Soilcom-project kwamen nog wat extra topics naar voren waar de partners graag verder samen onderzoek naar doen. Dit resulteerde in een nieuw project: Closecycle, een Interreg Noordzee project dat startte op 1 januari 2024 en in totaal vier jaar loopt. Meer info hierover volgt de komende maanden en jaren. Lees meer op vlaco.be/closecycle.

Hort2thefuture: Bodemvriendelijke praktijken in de tuinbouw, inclusief alternatieve groeimedia

Vlaco is één van de 28 partners in het Horizon Europe project Hort2thefuture: 'Horticultural innovations in soil-friendly practices to ensure a sustainable future'. Het project start later dit jaar en zal innovatieve, duurzame oplossingen voor de tuinbouw opschalen. Zowel duurzame (veenvrije) substraten, efficiëntere technieken (bemesting, fertigatie, irrigatie), aangepaste bodembewerking, als ook hoe landbouwers hun gedrag aanpassen, zijn onderwerpen die de komende vier jaar (2024-2028) bekeken zullen worden. Ook hierover informeren we je de komende maanden en jaren graag verder. Meer specifieke info over de doelstellingen van het project vind je alvast op vlaco.be/hort2thefuture.

VLAREMA 9

Na de tweede principiële goedkeuring op 7 juli 2023 keurde de ministerraad op 22 december 2023 definitief de aanpassingen goed aan het Vlaams reglement voor duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (VLAREMA). De voornaamste wijzigingen vanuit het oogpunt van de bioafval-verwerkende sector worden hieronder één voor één kort besproken. Meer uitgebreide info is terug te vinden op vlaco.be/vlarema9.

Veralgemeende selectieve inzameling van huishoudelijk bioafval

Met VLAREMA 9 wordt bioafval (inclusief nu ook gft-afval) een 'huishoudelijke afvalstof die gescheiden moet worden aangeboden en afzonderlijk gehouden bij de ophaling of inzameling'. Gemeenten zijn januari 2024 verplicht om selectieve inzameling van bioafval aan te bieden.

Het Materialenplan geeft de optie tot gemotiveerde afwijking van de veralgemeende selectieve inzameling tot uiterlijk 1 januari 2026, 66 gemeenten hebben deze afwijking van de OVAM gekregen. Huishoudelijk restafval uit die regio's wordt – zolang de afwijking loopt – uitgesloten van het verbrandingsverbod.

(Diftarisering van de) Selectieve inzameling van bedrijfsafvalstoffen

Onder bepaalde voorwaarden kunnen o.a. keukenafval en etensresten en levensmiddelenafval, al dan niet verpakt, in eenzelfde inzamelrecipiënt worden aangeboden.

Er komt een nieuwe verplichting voor inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars van bedrijfsrestafval en verwerkers die bedrijfsrestafval rechtstreeks van een afvalstoffenproducent aangaan: vanaf 1 januari 2025 moet elk recipiënt waarin het bedrijfsrestafval wordt aangeboden, gewogen worden en dat gewicht moet vermeld zijn op de factuur voor de klant. De kosten die gepaard gaan met de verwerking moeten op basis van het gewicht worden gefactureerd aan de afvalstoffenproducent.

Verplichte informatiefiche voor biomassa-reststromen in geval van finaal gebruik als meststof of bodemverbeterend middel

Om het duurzaam gebruik van biomassa-reststromen als bodemverbeterend middel te garanderen, is de producent van de biomassa-reststroom voortaan verplicht een informatiefiche op te maken. Deze verplichting geldt niet voor afvalstoffen met risicoklasse 1. De informatiefiche moet wel worden opgesteld voor afvalstoffen die door een afgeleverde grondstofverklaring rechtstreeks mogen worden gebruikt als bodemverbeterend middel/meststof.

De inhoud van de informatiefiche zal nog worden bepaald via Ministerieel Besluit. De OVAM moet ook nog een code van goede praktijk opstellen. Deze moet gebruikt worden om een beoordeling van de milieu- en gezondheidseffecten te maken indien de afvalproducent weet heeft of kan vermoeden dat er niet-genormeerde verontreinigingen in de afvalstof aanwezig zijn. Bovendien zijn er nog verdere aanpassingen in VLAREMA nodig vooraleer de informatiefiche kan worden ingevoerd (bv. de indeling in risicoklassen). Het is vooralsnog dus onduidelijk vanaf wanneer de informatiefiche gebruikt zal kunnen worden.

Uitwerking van boerderijcompostering (in samenwerkingsverband)

In VLAREMA wordt verdere invulling gegeven aan het begrip 'boerderijcompost':

Beoogde grondstof	Herkomst en omschrijving
Boerderijcompost	Compost verkregen uit een composteeringsproces dat op het bedrijf plaatsvindt waarbij bedrijfsgeïmplanteerde organische restproducten, al dan niet vermengd met bedrijfsgeïmplanteerde stalmest, gecomposteerd worden. De boerderijcompost wordt op de bedrijfsgeïmplanteerde landbouwgronden gebruikt.
Boerderijcompost, geproduceerd in een samenwerkingsverband als vermeld in artikel 3, §5, 3° van het Mestdecreet	Verkregen uit een composteeringsproces waarbij plantaardige organische restproducten, al dan niet vermengd met stalmest, gecomposteerd worden.

Boerderijcompost geproduceerd in een samenwerkingsverband zal jaarlijks bemonsterd en geanalyseerd moeten worden door een erkend labo op de parameters die ook voor andere compost gelden.

Gebruik van houtsnippers als bodemverbeterend middel/meststof of als bodembedekker

Met deze aanpassingen in het VLAREMA werden twee doelstellingen beoogd:

- Enerzijds het faciliteren van het inbrengen van houtsnippers die afkomstig zijn van beheerresten op landbouwpercelen – in lijn met praktijken in andere landen en pogingen om ook in Vlaanderen het bodemkoolstofgehalte te verhogen - getuige ook de eco-regeling 'Verhogen van het organisch koolstofgehalte van bouwland' (Vlaams GLB 2023-2027, lees ook p. 6).
- Anderzijds wil men de voorwaarden harmoniseren en wettelijk verankeren voor het aanbieden van houtsnippers als bodembedekker door lokale besturen en private bedrijven – waarmee dus de "Omzendbrief betreffende de kwaliteit van houtsnippers voor gebruik als mulchmateriaal" van 26 mei 2004 komt te vervallen.

Hierdoor is een grondstofverklaring, mits voldaan aan voorwaarden van VLAREMA, niet meer vereist.

De houtsnippers moeten geproduceerd zijn uit hout en schors die vrij zijn van plagen, invasieve soorten en van besmettelijke plantenziekten. Ze mogen niet afkomstig zijn van:

- aanleg en onderhoud van tuinen, meer bepaald afval dat gras, bladeren, naalden en haagscheersel bevat,
- recyclageparken en afvalverwerkende bedrijven, uitgezonderd de zeefoverloop groter dan 40 mm, van groencompostering die beschikt over een geldig keuringsattest voor groencompost,
- bouw - en sloopactiviteiten, verpakkingen en houtverwerkende industrie,
- gebieden met verontreinigde bodems (al dan niet gesaneerd middels fyto-remediatie),
- gebieden of producenten gelegen buiten het Vlaams gewest,
- het beheer van vegetaties en kleine landschapselementen die niet voldoen aan de maatregelen in uitvoering van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Houtsnippers mogen ondergewerkt worden in landbouwgrond die in actief gebruik is voor landbouwactiviteiten. In afwachting van

het onderwerken mogen de houtsnippers op die landbouwgrond worden toegepast als bodembedekker. Deze houtsnippers dienen te voldoen aan een minimaal organische stofgehalte van 80% (ds) en aan minimale verhoudingen C/N (50) en C/P (500). Met deze koolstof/nutriënt-verhoudingen wil de regeling voorkomen dat houtsnipperstromen worden ingezet die te snel afbreken (lage C/N verhouding) of die te veel stikstof of fosfor aanbrengen op landbouwgrond. De benodigde analyses zijn bepaald per volume houtsnippers en in functie van de grootte van het landbouwperceel:

- per volume van 40 kubieke meter houtsnippers bij aanbrengen op een perceellandbouwgrond met een maximale oppervlakte van 1 hectare,
- per volume van 100 kubieke meter houtsnippers bij aanbrengen op een perceel landbouwgrond met een oppervlakte van meer dan 1 hectare.

Verbod op groenten- en fruitstickers

Het vorige VLAREMA verbood het gebruik van rechtstreeks op groenten of fruit aangebrachte stickers *'tenzij de informatie op de sticker functioneel of wettelijk verplicht is of tenzij de stickers gecertificeerd (zijn) als thuiscomposteerbaar'*. In de laatste jaren is gebleken dat er geen thuiscomposteerbare stickers beschikbaar zijn. Ook leidden de geformuleerde uitzonderingen inzake wettelijkheid en functionaliteit tot onduidelijkheid of ontwikkelmogelijkheden voor het verder gebruik van niet-composteerbare stickers. Na breed sectoroverleg ⁽¹⁾ werd overeengekomen om op korte termijn de verplichting op het gebruik van industrieel

composteerbare stickers te introduceren. In VLAREMA 9 staat nu: *'Het is verboden om stickers rechtstreeks aan te brengen op groenten en fruit, tenzij de stickers industrieel composteerbaar of thuiscomposteerbaar zijn'*. Het uiteindelijke doel van het sectoroverleg, waaraan ook Vlaco deelneemt, blijft het stickervrij verhandelen.

Rapporteringsverplichting (MATIS) en conformiteit met inhoud van afvalstoffen-/grondstoffenregisters.

Het materialeninformatiesysteem (MATIS) is een databank voor afvalstoffen, die OVAM de mogelijkheid moet geven beter te rapporteren aan de Europese Unie in het kader van de Europese afvalstatistiekverordening.

Verschillende partijen in Vlaanderen moeten hun data driemaandelijkse elektronisch aanleveren via MATIS: lokale besturen, IHM's (inzamelaars, handelaars, makelaars) en verwerkers van afvalstoffen.

Toegankelijkheid en uitwisseling van digitale afvaltransportdata

Alle digitale identificatieformulieren en logbestanden van reeds gestarte afvaltransporten moeten toegankelijk zijn voor de OVAM, de toezichthouders en andere bevoegde inspectiediensten. Verder moeten de gegevens over afgeronde transporten op verzoek van de OVAM uitgewisseld worden met het materialeninformatiesysteem (MATIS) van de OVAM. Deze aanpassingen in het VLAREMA doelen op een effectief en efficiënter zicht, traceren en handhaving van het transport (en de verwerking) van afvalstoffen.

vlacovaria

Uitgave van Vlaco vzw

Eindredactie: Kristel Vandenbroek
Vormgeving: Drukkerij Buroform
Druk: Drukkerij Buroform
V.U.: Philip Peeters
Jubellaan 155 bus 102
2800 Mechelen

Redactie-adres: Vlaco vzw
Jubellaan 155 bus 102
2800 Mechelen
Tel.: 015 451 370
info@vlaco.be
www.vlaco.be

Ondernemingsnummer: 0447.445.657
RPR: Antwerpen, afd. Mechelen

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is toegelaten, mits bronvermelding.
Gedrukt op gerecycleerd papier.

Kortere termijn voor melding non-conformiteit door grondstoffenproducent

De termijn waarbinnen de grondstoffenproducent een non-conformiteit van de grondstof moet melden aan de toezichthoudende overheid, is ingekort van zeven kalenderdagen naar één werkdag. De reden hiervoor is om de toezichthouders de mogelijkheid te bieden sneller op te treden om mogelijke milieuschade door het verder gebruik van de niet conforme grondstof te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken, door bijvoorbeeld het opleggen van veiligheidsmaatregelen.

⁽¹⁾ In februari 2022 werd een protocol ondertekend door Fresh Trade Belgium, Verbond Belgische Tuinbouwveilingen, Boerenbond, Unizo, Comeos, Vlaco vzw, Belgian Biopackaging en de OVAM met als centrale doelstelling te streven naar stickervrije groenten en fruit.